

Kilpailukykykäsitteitä

VVT:n seminaari 18.5.2015

Heikki Taimio
Erikoistutkija

Merkintöjä

- P = hintataso (tuotteen - tai tuotejoukon, jolloin kyseessä on hintaindeksi) ilmaistuna kotimaanvaluutassa
- W = työvoimakustannus (palkat ja sivukulut) työpanosyksikköä (esim. työtuntia) kohti ilmaistuna kotimaanvaluutassa
- L = työpanos (esim. työtuntien määrä)
- Y = tuotannon määrä
- E = valuuttakurssi (euroja yhtä kruunua tai jotain muuta kilpailijamaan valuuttaa kohti)
- Valuuttakurssilla voidaan ”kääntää” ulkomaanvaluutassa ilmaistu hinta- tai palkkataso kotimaanvaluuttamääräiseksi
- Tähti * muuttujassa viittaa ”ulkomaihin”
- *Reaalinen valuuttakurssi* $R = EP^*/P$ on yksi mahdollinen hintakilpailukyvyn mittari

Kustannuskilpailukyky

- Keskitytään työvoimakustannuksiin ”unohtaen” muut kustannukset (rahoitus-, energia-, raaka-aine- ym. kulut)
- Vertailemalla pelkkiä palkkoja tai työvoimakustannuksia samassa valuutassa (W ja EW^*) ei voida vielä sanoa mitään kustannuskilpailukyvystä, koska ne eivät huomioi työn tuottavuutta
- Työvoimakustannukset WL tulee suhteuttaa tuotannon määrään Y
- *Nimelliset suhteelliset yksikkötyökustannukset* $ULC = (EW^*L^*/Y^*)/(WL/Y) = (EW^*/q^*)/Wq$, missä $q = Y/L =$ työn tuottavuus (tuotannon määrä työpanosyksikköä kohti)
- Ongelma: ULC ei ota huomioon tuotteiden hintoja, minkä tekee suhteuttaminen tuotannon arvoon PY
- *Reaaliset suhteelliset yksikkötyökustannukset* $RULC = (EW^*L^*/P^*Y^*)/(WL/PY) = (EW^*/P^*q^*)/(W/Pq)$
- *Funktionaalista tulonjakoa* mittaa tässä WL/PY eli työtulojen osuus ”kansantulokakusta”

Reaalinen kilpailukyky, vienti ja investoinnit

- Reaalinen kilpailukyky tai kasvukilpailukyky on aivan eri asia kuin hintakilpailukyky: osaaminen, tuotteiden laatu, markkinointitaito yms.
- Edellä on keskitytty vientiin ja yleensä ulkomaankauppaan: mitä parempi on kilpailukyky (hinta-, kustannus- tai reaalinen), sitä parempi on vientimenestys ja sitä paremmin onnistutaan kilpailemaan tuonnin kanssa → kotimaisiin tuotteisiin kohdistuva kysyntä kasvaa → työllisyys paranee
- Pitkälti eri kysymys: onko Suomi kilpailukykyinen paikka investoinneille?

Kirjallisuutta

- Sauramo, Pekka: Kuinka huono Suomen hintakilpailukyky oikein on? Talous&Yhteiskunta 2/2015, ilmestyy huomenna 19.5.
- Haaparanta, Pertti: Suomen kilpailukykyongelma johtuu yritysjohtoon heikosta liiketoimintaosaamisesta, Talous&Yhteiskunta 1/2013
- Talous&Yhteiskunta-lehti on luettavissa Palkansaajien tutkimuslaitoksen kotisivulla www.labour.fi

